

V Praze, 5. září 2012

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název bakalářské práce: Technologie a produkce římsko-provinciálních spon z oblasti Norika a Panonie

Další údaje: Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro klasickou archeologii

Autor: Lucie Srbová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Posudek vypracoval: PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Předložená bakalářská práce Lucie Srbové má celkem 68 číslovaných stran, z toho pět stran tvoří soupis použité literatury a elektronických zdrojů a třicet stran tvoří příloha s obrázky, popisky, grafy a mapkami.

Autorka si klade za cíl pojednat o konkrétních předmětech ze sbírky Ústavu pro klasickou archeologii FF UK z hlediska technologického a materiálového s využitím přírodovědných analytických metod. Vybírá si k tomu (pravděpodobně) noricko-panonský soubor kovových spon a jejich fragmentů z někdejší sbírky továrníka Willnera a směřuje nejen k materiálovému určení artefaktů, ale též k vyjádření stanoviska metodologického a konzervátorského.

V úvodu práce se autorka vyjadřuje nejenom k jejímu smyslu, ale také stručně přibližuje pozici podobných exaktních metod v současném archeologickém bádání na poli antické metalurgie a nastiňuje metody své práce se zmíněným souborem spínadel.

V teoretické části své práce označené jako kap. 2 se autorka vymezuje geograficky a chronologicky, charakterizuje příslušné období a teritorium ve vztahu k tématu práce a seznamuje čtenáře s dějinami i dosavadním vědeckým poznáním římské metalurgie. Věnuje se technologii výroby spínadel, zdrojům příslušných kovových rud, jejich těžbě i transportu a přibližuje výrobu spínadel noricko-panonské oblasti.

V praktické části práce (označené jako kap. 3) se pak v souladu se zadáním a vytyčenými postupy věnuje nejprve stručně dějinám bádání v daném produkčním okruhu a následně jednotlivým artefaktům ze sbírky ÚKAR a jejich dosavadnímu poznání. Zde se tedy pokouší tyto na nálezové okolnosti zcela ochuzené artefakty blížeji typologicky, chronologicky i jinak určit.

V následující části práce Lucie Srbová přináší katalog souboru, který je vystaven na základě nedestruktivní, mikroelektronové analýzy a přináší její výsledky. Zde prezentuje nejen samotné procentuální složení slitiny, ale také diskutuje některé neočekávané detaily, jako jsou zvláštní příměsi, korozní produkty, patiny apod. Tak se dostává, byť někdy se značnou opatrností v tvrzení k vyjádřením o původním uložení artefaktu, konzervátorských nebo restaurátorských postupech minulosti nebo (s velkou opatrností) možností výskytu falz

v souboru. Zde pak odkazuje (byť ne konkrétně!) na možnosti dalších analýz (např. s. 37 dole).

V závěru Lucie Srbová rekapituluje některá ze zjištění uvedených v katalogu a klade je do příslušného provinciálního kontextu na straně jedné a do posunu ve stavu poznání této produkce moderní archeologií na straně druhé (např. donedávna nepředpokládaný hojný výskyt mosazi).

Pokud bychom práci hodnotili z hledisek formálních, zde autorka zůstala práci dlužna přinejmenším závěrečnou korekturu. V textu se vyskytuje množství překlepů (s oblibou autorka píše velké písmeno kde nemá), nedostatků v interpunkci, na s. 15 píše autorka Středomoří s „s“ apod. Poznámky pod čarou někdy tečkou končí, jindy ne.

Autorčin sloh mnohdy kulhá a některé věty jsou čtenáři obtížně srozumitelné (např. poslední věta kap. 2.2.1.; na s. 17 hovoří o ingotech o konkrétní váze bez udání jednotky hmotnosti a o větu dále zaměňuje letopočet starý a nový!). V první větě na s. 24 chybí sloveso a na s. 47 je mezi tabulkami zjevně nedokončená věta. To vše však svým způsobem svědčí spíše o nepozornosti a nedokonané formální úpravě práce než o zásadních obsahových pochybeních.

Z hlediska obsahového je práce mnohem vyváženější, dobře strukturovaná a tudíž logická. Analýzy přinášejí svá data a autorka se je snaží interpretovat, byť s některými zjištěními mnoho dělat nelze, především z hlediska archeologického nesměřují ani ke zjemnění datace, ani lepšímu určení provenience. Na druhou stranu autorka sama často hovoří o „referenčním“ souboru, který pomáhá vytvořit a zde jen nezbývá než litovat zaniklých nálezových okolností, které by takovému souboru jistě „slušely“ a mohly by v budoucnu přispět při určování dalších artefaktů, a toho si je autorka dobře vědoma (viz závěr).

S ohledem na výše řečené a i přes uvedené připomínky se domnívám, že Lucie Srbová ve své práci prokázala schopnost práce s odborným textem (často navíc výrazně přírodovědného charakteru) i schopnost takový text vytvořit se všemi jeho náležitostmi formálními, strukturálními i obsahovými. Využila v dostatečné míře dostupných a relevantních zdrojů informací a mezioborově spolupracovala s odborníky z jiných pracovišť a v rámci tohoto projektu rozvíjela své restaurátorské a konzervátorské schopnosti. V zadaném tématu se zorientovala a její bakalářská práce splňuje nároky na takovou práci kladené.

Proto doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě a bude-li úspěšná, navrhuji ji hodnotit jako VÝBORNOU MÍNUS.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.
Ústav pro klasickou archeologii
Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze
Celená 20
110 00 Praha 1